

РЕШЕНИЕ

№ 462

гр. Пловдив, 22.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ПЛОВДИВ, 1-ВИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Надежда Ив. Желязкова
Каличкова

Членове: Славейка Ат. Костадинова
Красимира Д. Ванчева

при участието на секретаря Цветелина Юр. Диминова като разглежда докладваното от Надежда Ив. Желязкова Каличкова Въззивно търговско дело № 20235001000543 по описа за 2023 година

за да се произнесе, намери за установено следното:

Производство по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Обжалвано е решение № 13 от 05.04.2023г., постановено по т.д. № 38 по описа за 2022г. на ОС К., с което е осъдено "З.а.д. Д.Б.:Ж.З." АД – гр. С., ЕИК ***** да заплати на А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К. следните суми:

32 000 лв., съставляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие нанесените му от ПТП, настъпило на 12.12.2021г. телесни увреждания, ведно със законна лихва, считано от 16.02.2022г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска в останалата част до пълния предявен размер от 50 000 лв., както и за законната лихва върху главницата за периода от 24.01.2022 г. до 15.02.2022 г.

1112 лв., съставляваща обезщетение за причинените му имуществени вреди, изразяващи се в извършени разходи за лечение, вследствие нанесените му при ПТП, настъпило на 12.12.2021г. телесни увреждания, ведно със законна лихва върху сумата, считано от 01.08.2022 г. до окончателното ѝ

изплащане, като е отхвърлен иска в останалата част до пълния предявен размер от 1 390 лв.

Решението е обжалвано от ищеца в първоинстанционното производство в частта, с която е отхвърлен предявения от него против ЗАД „Д.Б.:Ж.З.“ АД – гр. С., ЕИК ***** иск за неимуществени вреди над присъдената сума от 32 000 лв. до пълния предявен размер от 50 000 лв.. Твърдението е за неправилно приложение на чл.52 ЗЗД при определяне справедливия размер на обезщетението, както и за неправилност на извода на съда за основателност на наведеното възражение за съпричиняване, а искането е да бъде отменено решението в обжалваните части и иска за неимуществени вреди да бъде уважен за разликата над присъдените 32 000 лв. до 50 000 лв., ведно със законната лихва, считано от 24.01.2022г. – датата на предявяване на застрахователната претенция до 16.02.2022г., съответно да бъде уважен и иска за присъждане на обезщетение за имуществени вреди за сумата над присъдените 1112 лв. до пълния предявен размер от 1390 лв.. Претендира разноски, вкл. и за първата инстанция.

В срока за отговор е постъпил такъв от ответника ЗАД „Д.Б.:Ж.З.“ АД – гр. С., ЕИК *****, с който жалбата е оспорена като неоснователна, а искането е в оспорените от ищеца части решението да бъде потвърдено.

Решението е обжалвано и от ЗАД „Д.Б.:Ж.З.“ АД – гр. С., ЕИК *****, представлявано от адв. Н. Л. в неговите осъдителни части, с които застрахователя е осъден да заплати на А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К. обезщетение за неимуществени вреди в размер на 32 000 лв., както и в частта, с която в полза на ищеца е присъдено обезщетение за имуществени вреди в размер на 1112 лв. с твърдения за неправилност и необоснованост относно размера на присъденото обезщетение за неимуществени вреди и степента на съпричиняване на вредоносния резултат. Искането отправено до въззивния съд е решението в коментираните части да бъде отменено и исковете за присъждане на обезщетение бъдат отхвърлени изцяло, евентуално да бъде намален размера на претендираните обезщетение, съответно на значителния принос на ищеца. Претендира разноски.

В срока за отговор е постъпил такъв от ищеца А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К., с който жалбата на ответника е оспорена като неоснователна, а искането е съдебно решение в обжалваната осъдителна част да бъде потвърдено.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства – поотделно и в тяхната съвкупност и при съобразяване предметните предели на въззивното производство, намери за установено следното:

Първоинстанционното производство е образувано по обективно, активно съединени искиове на А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К. против ЗАД „Д.Б.:Ж.З.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. С., ПК 1172, р-н И., ЖК Д., бул. Г.М. Д. №* с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ. Твърденията в исковата молба, на които са основава исковите, се свеждат до следното: на 12.12.2021г. около 12:30 часа в с. О., махала О. в близост до дом №**, водачът на лек автомобил марка и модел „Ф.Б.“ с рег. №***** Ф.Ш.С. на кръстовище, извършвайки маневра завой на дясно по посока с. К., блъска с дясната си част пешеходеца А. С. Х., вследствие на което на последния са причинени телесни увреждания. Сочи, че за станалото произшествие е съставен констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 05/2021г. и е образувано досъдебно производство №*** от 12.12.2021г. по описа на РУ К., а Ф.Ш.С. е признат за виновен с влязло в сила на 02.06.2022г. решение № 4 от 18.05.2022г., постановено по АНД № 13/2022г. по описа на РС К. за това, че в с. О., общ. К. при управление на моторно превозно средство - лек автомобил, марка „Ф.Б.“ с рег. №***** , нарушил правилата за движение по пътищата визирани в чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 116 от ЗДвП, чл. 117 от ЗДвП и чл. 119, ал. 4 от ЗДвП и по непредпазливост причинил на ищеца А. С. Х. средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на лява бедрена кост, довело до трайно затрудняване на движението на левия крак за повече от един месец, като след извършването на деянието е направил всичко зависещо от него за оказване помощ на пострадалия - престъпление по чл.343а,ал.1,б.“а“, във вр. с чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. 2, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК и на основание чл. 78а от НК е освободен от наказателна отговорност, като му е наложено административно наказание. Ищецът твърди, че след злополуката е откаран в МБАЛ „Д-р А.Д.“ АД и е приет в отделение по ортопедия и травматология с наличие на паталогична на долна средна трета на ляво бедро, наличие на оток, с ъглова деформация, с ъгъл отворен назад, наличие на охлузни рани с размери 5-6 см в областта на долна трета на ляво бедро, медиална, а след извършени му изследвания, в т.ч. и образни, е установена фрактура на диафизата на ляв фемур в дистална трета с дислокация, назначено му е медикаментозно лечение и на 14.12.2021г. е извършена операция. Сочи, че на 22.12.2021г. е изписан с окончателна диагноза счупване на тялото на бедрената кост, закрито, и на същия ден е постъпил за лечение и рехабилитация, като на 27.12.2021г. е изписан с препоръка да спазва предписания режим и поведение по отношение на увредения крайник. Твърди, че за проведеното лечение е извършил разходи в размер на 1390 лв. за остеосинтезни средства. Като сочи, че пътния инцидент е довел до внезапно и неочаквано увреждане на здравето му, причинил му е и множество

болки и страдания, фрактурата на левия му крак е особено мъчителна и болезнена и е довела до значително ограничаване на физическата му активност и е наложило помощ от близки, от които е бил изцяло зависим, отразило се и на психическото му състояние – станал неспокоен и тревожен, плачел без причина, разсеян и мълчалив, затворил се в себе си и изпитвал страх от това да излиза навън, а и да играе с други деца, нарушил се съня му, загубил апетит, поради което и на 24.01.2022г. отправил застрахователна претенция до ответника с искане за определяне и изплащане на застрахователно обезщетение, който не е удовлетворил същата, настоява съда да постанови решение, с което да осъди застрахователя да му заплати сума в размер на 50 000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 24.01.2022г. до окончателното ѝ заплащане, както и сума в размер на 1390 лв., обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в извършени разходи за изследвания и лечение, ведно със законната лихва, считано от 01.08.2022г. до окончателното ѝ заплащане. Претендира разноски.

Ответникът – ЗАД „Д.Б.:Ж.З.“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. С., ПК 1172, р-н И., ЖК Д., бул. Г.М. Д. №* в срока по чл. 367, ал.1 ГПК е подал отговор на исковата молба, с който не оспорва, че към датата на станалото ПТП за лек автомобил марка Ф., модел Б. с рег. №***** е имало валидно сключена застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ с полица №*****, валидна към датата на станалото ПТП. Оспорва изключителната вина на водача на лекия автомобил, чиято гражданска отговорност е застрахованата при него и навежда възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от малолетното дете, като твърди, че същото е предприело пресичане на необозначено за целта място, като е навлязло внезапно на пътното платно, без да се съобрази с приближаващия лек автомобил и без да се огледа. В условията на евентуалност навежда възражение за съпричиняване, като твърди, че малолетния ищец се е движил не по тротоара или банкета, а по пътното платно, с което е нарушил чл. 108, ал.1 ЗДвП. Евентуално сочи, че приноса на малолетното дете се изразява в пресичане на пътното платно тичайки, а не със спокоен ход, което счита, че е една от причините за настъпилото ПТП. Евентуално твърди, че пешеходеца е предприел пресичане на пътното платно при ограничена видимост или в нарушение на чл. 114, ал.1, т.2 ЗДвП. Оспорва наличието на причинна връзка между увредите, настъпили за ищеца и процесното ПТП, както и твърденията, че оздравителния му процес е протекъл „бавно“ и е бил съпътстват с болки и страдания, значително влошили цялостното битуване на ищеца, като сочи, че е налице обективно забавяне на възстановителния процес, поради непроведени от ищеца лекарски предписания. Оспорва претенцията за имуществени вреди, като сочи, че липсват доказателства за реалното извършване на претендираните разходи. Оспорва като завишен и

претендиращия размер за обезщетяване на претърпените неимуществени вреди, както и акцесорните претенции за законна лихва.

В срока по чл.372, ал.1 ГПК е постъпила допълнителна искова молба, с която ищеца поддържа твърденията в исковата молба относно обстоятелствата и причините, при които е настъпило процесното ПТП, както и твърденията за претърпени травматични увреждания и във връзка с тях настъпилите имуществени и неимуществени вреди. Твърди, че противоправното поведение на водача и причинно – следствената връзка между станалото ПТП и настъпилите увреди за ищцата се установяват от приложеното към исковата молба решение № 4 от 18.05.2022г., постановено по АНД № 13/2022г.. Оспорва възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат, като твърди, че е предприел пресичане на пешеходна пътека по смисъла на т.54 от ДР на ЗДвП.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК е постъпил отговор на допълнителната искова молба, с който ответника поддържа направените с отговора на исковата молба оспорвания и възражения, както и направените доказателствени искания.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ във вр. с чл. 496 КЗ във вр. с чл. 380 КЗ, като допълнителна, специална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия срещу дружеството, застраховало ГО на виновния водач на МПС е изтичането на тримесечен рекламационен срок от сезиране на застрахователя по реда на чл. 380 КЗ за доброволно уреждане на отношенията между пострадалия и застрахователя по повод плащане на застрахователно обезщетение. В конкретният случай застрахователят е сезиран по реда на чл. 380 КЗ със застрахователна претенция, депозирана на 24.01.2022г. /л.18/, по която няма данни да е определил и заплатил застрахователно обезщетение.

Съгласно чл. 498, ал.3 КЗ, увреденото лице може да предяви претенцията си за плащане пред съда само ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496 КЗ, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение. Процедурата за доброволно уреждане на спора е приключила с отказа на застрахователя да определи и изплати обезщетение, което обосновава извод за допустимост на прекия иск по чл. 432 КЗ.

Няма спор, че с решение № 4 от 18.05.2022г., постановено по АНД № 13/2022г. по описа на РС К. Ф.Ш.С. е признат за виновен в това, че на 12.12.2021г. в с. О., общ. К. при управление на моторно превозно средство - лек автомобил, марка „Ф.Б.“ с рег. №*****, нарушил правилата за движение по пътищата визирани в чл. 20, ал. 1 от ЗДвП, чл. 116 от ЗДвП, чл. 117 от ЗДвП и чл. 119, ал. 4 от ЗДвП и по непредпазливост причинил на А. С.

Х. средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на лява бедрена кост, довело до трайно затрудняване на движението на левия крак за повече от един месец, като след извършването на деянието е направил всичко зависещо от него за оказване помощ на пострадалия - престъпление по чл.343а,ал.1,б.“а“, във вр. с чл. 343, ал. 1, б. „б“, предл. 2, във вр. с чл. 342, ал. 1 от НК и на основание чл. 78а от НК, като е освободен от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание. Посоченото решение, съгласно чл.300 ГПК, установява със задължителна за гражданския съд сила фактите досежно извършеното от Ф.С. деяние, неговата противоправност и виновността на извършителя, както и причинената, вследствие същото увреда на А. Х. с характер на средна телесна повреда.

Не се спори, че гражданската отговорност на водача на МПС с рег. №***** е била застрахована към датата на станалото ПТП при ответното дружество, което, след като е било сезирано със застрахователна претенция от пострадалия, не е определило и заплатило застрахователно обезщетение.

Спорните между страните във въззивното производство факти и обстоятелства са очертани от посоченото във въззивните жалби, които се свеждат до неправилна преценка на първостепенния съд, обосновала справедливия размер на дължимото се на ищеца обезщетение и необоснованост на извода досежно определения процент за съпричиняване на вредоносния резултат.

За отговор на тези спорни въпроси от значение са събраните гласни доказателства и приетите автотехническа, съдебно психологична и съдебномедицинска експертиза.

В качеството на свидетел в проинстанционното производство е разпитана Ш.М., майка на ищеца, чиито показания съдът преценява с приложението на чл. 172 ГПК и кредитира, като преки, подкрепени от останалите събрани доказателства и като отчита, че данни за състоянието на ищеца са достъпни на хора от най – близкия му семеен кръг. Свидетелката твърди, че след станалото ПТП крака на сина ѝ бил счупен, което наложило операция и престой в болницата за 16 дни. След изписването от болницата свидетелката твърди, че гладала сина си като бебе - с памперси, а се налагало и да го носи до тоалетната, тъй като не можел да ходи сам, което състояние продължило около четири месеца, докато свалили гипса. Сочи, че и понастоящем сина ѝ отказва да ходи сам до тоалетната, тъй като го е страх, както и че не излиза навън, за да играе с децата, отново от страх от автомобили. По време на престоя в болницата, св. М., твърди, че тя и бабата на А. се грижили за него, както и че той плачел, не ходел и постоянно повтарял, че го боли, което състояние продължило и след изписването му от болницата и довело до нарушения в съня, който станал неспокоен и съпроводен с плач. Твърди, че понастоящем сина ѝ нито бяга, нито си играе с децата, тъй като изпива болки и страх, както и че не посещава детска градина.

В аналогичен смисъл са и показанията на другия разпитан по делото свидетел Н. Ю., които съдът кредитира като преки и непосредствени и без данни за заинтерисованост. Свидетелят твърди, че посетил ищеца в болницата, където го намерил с шина на крака, стреснат и плащещ и където престоял, заедно със своята майка и баба за 16 дни. Сочил, че след изписването на ищеца от болницата, около три месеца бил на легло с памперси, а след като махнали гипса, майка му го носела на ръце до тоалетната, защото куцал и имал болки. Твърди, че докато бил на легло ищеца плащел, изпитвал силни болки и страх, че няма да може да ходи, бил разтревожен и изнервен, а след като започнал да ходи, куцал и изпитвал болки, което наложило и прием на обезболяващи. Сочил, че понастоящем се движи, но накуцва и не излиза навън, тъй като го е страх от колите и обобщава, че преди произшествието А. е бил весело и игриво дете, а сега е страхлив, с постоянни спомени за катастрофата.

От показанията на св. Х. М., леля на ищеца, се установява, че след ПТП-то А. бил откаран в болница, където ги уведомили, че е със счупен ляв крак и ще се наложи операция. Твърди, че детето много плащело, тъй като го боляло, както и че в болницата бил обслужван от майка му и баба му, където престояли 16 дни. Сочил, че след изписването му А. бил три месеца в гипс, плащел от болка и не позволявал да го пипат, а след това започнал сам да се движи, но и понастоящем не е възстановен напълно – не ходи «както трябва», не може да бяга, не излиза сам и не посещава детска градина. Твърди, че преди катастрофата А. е излизал сам да играе с деца, а сега винаги търси придружител, за да излезе навън.

Приетата от съда и неоспорена от страните съдебно психологична експертиза сочи, че при ищеца са налични данни за промяна в психоемоционалното състояние след настъпилото ПТП, изразяващи се в реакция на остър стрес, довела до разстройство в адаптацията. Според в.л. Д., вследствие преживяното стресово събитие, А. има нарушения в съня – накъсан и съпроводен с викове, както и нарушения в емоциите и избягващо поведение. Експертът сочи, че симптоматиката на психотраменото събитие все още се преживява емоционално от А. и рефлектира върху поведението му, а прогноза за преодоляване на тези последствия не може да бъде направена, при все, че предстоят следващи оперативни интервенции.

От данните съдържащи се в съдебно медицинската експертиза, която като приета от съда и неоспорена от страните, настоящия състав кредитира се установява, че получените от ищеца увреждания са счупване на лявата бедрена кост в долната ѝ трета, което е наложило болнично и оперативно лечение и наблюдение и е довело до трайно затрудняване движението на левия крайник за повече от един месец. Експертът е посочил, че пострадалия е пролежал в МБАЛ «Д-р А.Д.» АД за периода 12.12.2021г. до 27.12.2021г., като на 14.12.2021г. е опериран и му е поставена метална остесинтеза на счупената лява бедрена кост, като на 20.01.2023г. му е извършена операция за премахване на металните остеосинтезиращи тела. Според експерта, в началния

период след травмата и оперативната интервенция болките в областта на лявото бедро са били значителни по интензитет, след което са намалявали и стихвали, а направените разходи в размер на 1390 лв. са били необходими за извършената на 14.12.2021г. операция. Вещото лице е посочило, че трайното затрудняване движението на левия крак при подрастващи с подобни счупвания на бедрената кост е около 4-6 месеца, след който период започва раздвижване. Твърди, че понастоящем А. е напълно възстановен от причинената му травма, а накуцващата походка е вследствие претърпяната оперативна интервенция за премахване на металните остеосинтезиращи тела.

Съдът определя размера на дължимото за обезвреда обезщетение като се ръководи от критерия за справедливост, съобразявайки разпоредбата на чл.52 от ЗЗД и като взема предвид, че понятието справедливост не е абстрактно, а е свързано с преценката на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да се зачетат. Такива обективни обстоятелства в конкретният случай са причиненото телесно увреждане с характер на средна телеса повреда, изразяващо се в счупване на лява бедрена кост на пет годишно дете, обусловили необходимост от чужда помощ за задоволяване на елементарни битови потребности, нарушили обичайната му ангажираност, вкл. посещение на детска градина, ограничили социалните контакти и присъщите за възрастта контакти с други деца, довели до нарушения на съня и страхови усещания, без ясна прогноза за преодоляването им и наложили две оперативни интервенции в рамките на около 2 години. Преценявайки от една страна възрастта на увреденото – детска и факта, че физическите увреждания са оздравели, макар и с типичните за тях болеви усещания и неудобства, а като остатъчни следва да се приемат увредите на психическото здраве, които са без ясна прогноза за възстановяване, предвид данните на експерта – психолог и въпреки подкрепящата семейна среда и които са превърнали ищеца от жизнено и социално ангажирано дете в неуверено, асоциално и изпълнено със страхове, вкл. и в съня такова, съдът счита, че справедливия размер на обезщетението по смисъла на чл. 52 ЗЗД е 40 000 лв.. Този размер е определен като справедлив и според решаващия първоинстанционен съд, който негов извод изцяло се споделя от въззивния съд.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя – ищец, че при определяне на справедливия размер, съдът не се е съобразил с събраните по делото гласни доказателства и експертни становища. Именно това е сторено от решаващия първоинстанционен съд – след анализ на събраните доказателства е определен справедливия, по смисъла на чл. 52 ЗЗД, размер на обезщетение на причинените на ищеца неимуществени вреди, който се възприема за изцяло адекватен и след извършената самостоятелна преценка на доказателствената съвкупност от въззивния съд.

Отново във връзка с възраженията на жалбоподателите следва да се има предвид, че с посоченият размер, според настоящия състав на съда, ще се

постигне целта на института за репарация на търпените от ищеца неимуществени вреди, като се съобразят икономическите условия в страната към момента на настъпване на ПТП-то и същевременно се спази общественото разбиране за справедливост, ориентир, за което са нормативно определените лимити по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Неснователни са възраженията на жалбоподателя – ответник, че съдът не е съобразил младата, детска възраст на детето, както и че именно тя е причина за бързото му възстановяване, както физически, така и психически. Подобни изводи са необосновани, тъй като липсват данни по делото в подкрепа на същите. Нито съдебно медицинската експертиза, нито психологическата сочат, че констатираните физически и психични травми са преодоляни по – бързо от ищеца, предвид неговата млада, детска възраст. Дори, напротив вещото лице психолог при разпита си в проведеното открито съдебно заседание сочи, че прогноза за преодоляване на психологическите травми при ищеца не може да се направи, а евентуалното несправяне с нея би могло да се отрази и на бъдещия му живот като възрастен човек.

От ответника е заявено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат, изразяващо се във внезапното появяване на ищеца на пътното платно, на необозначено за пресичането му място, евентуално изразяващо се в това, че ищеца се е движил не по тротоари или банкета, а по пътното платно, евентуално приноса на ищеца се изразява в това, че е бягайки е пресичал пътното платно, с което свое поведение е създал опасност на пътя, евентуално, че пресичане на пътното платно от ищеца е предприето при ограничена видимост в нарушение на чл. 114, ал.1, т.2 ЗДвП. От данните съдържащи се в приетата от въззивния съд и неоспорена от страните повторна автотехническа експертиза се установява, че водача на лекия автомобил е имал техническа възможност да възприеме пешеходеца още преди автомобила да потегли от зоната на пътен знак Б2, в който момент А. се е намирал извън пътното платно в близост до имотна ограда, а извода на експерта е, че от момента, в който пешеходеца се е отправил към пътното платно при скорост на лекия автомобил 12.78 км/ч, ако бе започнал да реагира за екстрено задействане на спирачната система би могъл да спре преди настъпване на удара, т.е. реакцията му е закъсняла. Съответно пешеходеца е имал възможност да забележи движещия се по улицата лек автомобил и ако не беше навлязъл на платното за движение с ускорен ход, съгласно извода на експерта, до удар не би се стигнало или би се стигнало до удар в спряното МПС. От автотехническата експертиза, приета пред първата инстанция се установява, че ПТП-то е станало по светло, на равен пътен участък по мислено продължение на банкета, без данни водача на МПС-то да е възприел детето, което обоснована извод за неоснователност на възражението за съпричиняване, поради това, че пешеходецът е пресичал на необозначен участък и при ограничена видимост. Неоснователни са възраженията на жалбоподателя ответник, че след като ищеца се е движил по

мисленото продължение на банкета, а не по тротоара е предприел движение на непредвидено за това място, която неоснователност следва пряко от разпоредбата на чл. 108 ЗДвП, съгласно която на пешеходците е разрешено да се движат, както по тротоара, така и по банкета. При тези данни съдът счита, че приноса на ищеца се изразява в това, че е предприел пресичане на пътното платно на място и по начин, без да се увери, че е безопасно и без да се съобрази с приближаващия лек автомобил, с което е нарушил правилата на чл.5, ал.1 ЗДвП във вр. с 113, ал.1, т.1 ЗДвП и чл. 114, ал.1, т.1 ЗДвП, който принос следва да бъде определен на 20 %, като се отчете неизпълненото от водача на лекия автомобил задължение да прояви внимание и предпазливост към уязвимите участници в движението – пешеходци – деца, съгласно чл.5, ал.2 ЗДвП във вр. чл. 116 и чл. 117 ЗДвП и чл.20 ЗДвП. В този смисъл е и приетото от решаващия първоинстанционен съд, поради което и настоящия състав изцяло го споделя и препраща към мотивите му.

Неоснователно, предвид данните съдържащи се в приетата СМЕ е възражението за съпричиняване, което според ответника се изразява в това, че ищеца не е провел предписаните му възстановителни процедури, тъй като се установи липса на такива.

До същите правни изводи е достигнал и решаващия първоинстанционен съд, поради което и оспорения негов съдебен акт касаещ определения размер на обезщетенията, дължими се на ищеца при съобразяване на приетото за установено възражение за съпричиняване като съобразен със закона съдебен акт следва да бъде потвърден.

От жалбоподателите - ищци е оспорен извода на съда и за присъждане на законната лихва върху главниците, считано от 16.02.2022г..

Функционалната отговорност на застрахователя е дефинирана в разпоредбата на чл.429 ал.1 от КЗ и съгласно т.1 от цитираната разпоредба, с договора за застраховка „Гражданска отговорност“ застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. В ал.2 на чл.429 от КЗ е регламентиран обхватът на застрахователното обезщетение, а именно – в застрахователното обезщетение се включват и: 1. пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от неправомерно увреждане; 2. *лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал.3.* А ал.3 гласи: *лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума*

(лимита на отговорност). В този случай *от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването* от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал.1, т.2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. С оглед съдържанието на цитираната разпоредба в обхвата на отговорността на застрахователя, като отговорност – дублираща тази на деликвента, е отговорността за заплащане на лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице. Единственото ограничение на тази отговорност е дадено в разпоредбата на чл.429, ал.3 от КЗ и то е – лихвите за забава, ведно с дължимото обезщетение от прекия деликвент да попадат в рамките на застрахователната сума – лимита на отговорност и застрахователят да е уведомен за настъпването на застрахователното събитие - по реда на чл.430 ал.1, т.2 от КЗ – от застрахования или от увреденото лице, чрез предявяване на застрахователна претенция. Именно от този момент – от по-ранната от двете дати на уведомяване, възниква функционалната отговорност на застрахователя за заплащане на лихвата за забава, която се дължи от самия деликвент. Няма спор, а и видно от приложените доказателства, застрахователната претенция от увреденото лице е предявена пред застрахователя на 24.01.2022г. – л.18. Законната лихва, която при неправомерно увреждане се дължи от датата на увреждането, по приложимия специален закон – чл.429, ал.3 от КЗ е с начало един по-късен момент – момента на уведомяването /за разлика от отменения КЗ/. Т.е. – независимо от това дали застрахователят е в „собствена“ забава по смисъла на чл.497 ал.1 КЗ, при двете хипотези по т.1 и т.2 от КЗ, от момента на по-ранното уведомяване по чл.429 ал.3 от КЗ, той дължи законна лихва за забава върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, но на основание чл.429, ал.3 от КЗ, във вр. с чл.493, ал.1, т.5 /лихвите по чл.429 ал.2, т.2/ и чл.429, ал.2, т.2 КЗ, доколкото лихвите, прибавени към обезщетението за неимуществени вреди, не надхвърлят застрахователната сума. Тези лихви застрахователят дължи не за собствената си забава, а за забавата на застрахования делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента. След като застрахователната претенция от увреденото лице е предявена пред застрахователя на 24.01.2022г., законната лихва за забавата на застрахования

делинквент, с оглед функционалната обусловеност на отговорността на застрахователя от отговорността на делинквента, която е и предмет на претенцията на ищеца, се дължи от 24.01.2022г..

Не до същия правен извод е достигнал решаващия първоинстанционен съд, поради което и постановеното от него решение в коментирания част следва да бъде отменено, като законната лихва върху обезщетението за неимуществени вреди се присъди, считано от 24.01.2022г. до окончателното му заплащане.

С оглед изхода на спора пред въззивната инстанция и неоснователността на жалбите с изключение на тази на жалбоподателя ищец в частта, касаеща началния момент, от който се дължи законната лихва, което обаче е акцесорна претенция, а не отделен иск, разноси не се дължат на никоя от страните.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 13 от 05.04.2023г., постановено по т.д. № 38 по описа за 2022г. на ОС К., с което е осъдено "З.а.д. Д.Б.:Ж.З." АД – гр. С., ЕИК **** да заплати на А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К. следните суми:

32 000 лв., съставляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки и страдания, вследствие нанесените му от ПТП, настъпило на 12.12.2021г. телесни увреждания, ведно със законна лихва, считано от 16.02.2022г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска в останалата част до пълния предявен размер от 50 000 лв., както и за законната лихва върху главницата за периода от 24.01.2022 г. до 15.02.2022 г.

1112 лв., съставляваща обезщетение за причинените му имуществени вреди, изразяващи се в извършени разходи за лечение, вследствие нанесените му при ПТП, настъпило на 12.12.2021г. телесни увреждания, ведно със законна лихва върху сумата, считано от 01.08.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлен иска в останалата част до пълния предявен размер от 1 390 лв., както и в частта за разноските.

ОТМЕНЯ решение № 13 от 05.04.2023г., постановено по т.д. № 38 по описа за 2022г. на ОС К. в частта, с която е отхвърлено искането за присъждане на законна лихва върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди за периода от 24.01.2022г. до 15.02.2022г. КАТО ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА „Д.Б.:Ж.З." АД – гр. С., ЕИК ***** със седалище и адрес на управление гр. С., п.к. 1172, район И., бул. Г.М.Д. №* да заплати на А. С. Х., с ЕГН *****, чрез неговия баща и законен представител С. Х. Ю., с ЕГН *****, и двамата от с.О., махала „О.“, общ. К., обл. К. законната лихва върху присъденото му обезщетение за неимуществени вреди, считано от 24.01.2022г. до окончателното му заплащане.

Решението подлежи на касационно обжалване при условията на чл.280, ал.1 ГПК пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____